

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 3**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 9****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I. ĐỌC HIỂU****Câu 1****Phương pháp giải:**

Dựa vào đặc trưng thể loại

Lời giải chi tiết:

Văn bản thông tin

Câu 2**Phương pháp giải:**

Xác định các phần mở đầu, thân và kết thúc của văn bản để tìm ra bố cục.

Lời giải chi tiết:

Văn bản có cấu trúc gồm ba phần:

- Mở đầu: Giới thiệu chung về Hoàng Su Phì và ruộng bậc thang.
- Thân bài: Trình bày chi tiết về đặc điểm, giá trị cảnh quan, văn hóa và lịch sử của ruộng bậc thang.
- Kết bài: Kêu gọi du khách đến tham quan Hoàng Su Phì.

Câu 3**Phương pháp giải:**

Tìm các câu văn có hình ảnh, màu sắc, sự chuyển động, cảm xúc...

Lời giải chi tiết:

- Một số yếu tố miêu tả:
 - + “Các thửa ruộng bậc thang của huyện Hoàng Su Phì uốn lượn trùng điệp...”
 - + “Mùa lúa chín vô cùng bắt mắt và sống động với những thửa ruộng bậc thang vàng óng, lướt nghiêng theo từng đợt gió...”
- Vai trò:
 - Giúp văn bản sinh động hơn, không khô khan.
 - Tạo sự hấp dẫn, giúp người đọc hình dung được vẻ đẹp của ruộng bậc thang.

Câu 4

Phương pháp giải:

Xác định phương tiện phi ngôn ngữ được nhắc đến hoặc có thể sử dụng trong văn bản.

Lời giải chi tiết:

- Phương tiện phi ngôn ngữ được nhắc đến: Hình ảnh ruộng bậc thang
- Phương tiện phi ngôn ngữ có thể sử dụng: sơ đồ hoặc video mô tả cảnh quan.
- Vai trò:
 - + Hỗ trợ thông tin trực quan, giúp người đọc dễ hình dung.
 - + Tăng tính thuyết phục, tạo sự hấp dẫn đối với du khách.

Câu 5**Phương pháp giải:**

Xác định những yếu tố trong văn bản khiến người đọc cảm thấy hấp dẫn, muốn khám phá.

Lời giải chi tiết:

- Văn bản có cách thuyết minh sinh động, kết hợp miêu tả giúp người đọc hình dung rõ vẻ đẹp hùng vĩ của ruộng bậc thang.
- Giọng văn gợi cảm, sử dụng những hình ảnh bắt mắt như “bức tranh thiên nhiên hài hòa”, “công trình kiến trúc vĩ đại” tạo cảm giác thích thú.
- Lời kêu gọi cuối bài thúc đẩy mong muốn được trực tiếp trải nghiệm vẻ đẹp của Hoàng Su Phì.
- Văn bản có khả năng khơi gợi niềm đam mê khám phá thiên nhiên và văn hóa của vùng đất này.

PHẦN II. VIẾT**Câu 1****Phương pháp giải:**

- Xác định yêu cầu của đề bài
- Xác định hình thức của đoạn văn khoảng 150 chữ

Lời giải chi tiết:**Dàn ý**

- Mở đoạn: Giới thiệu vấn đề bảo vệ môi trường và tầm quan trọng của nó.
- Thân đoạn:
 - + Môi trường ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe con người.
 - + Bảo vệ môi trường giúp duy trì hệ sinh thái và tài nguyên thiên nhiên.
 - + Ô nhiễm môi trường gây ra nhiều hệ lụy như thiên tai, biến đổi khí hậu.

- + Nêu giải pháp như giảm rác thải nhựa, trồng cây xanh, sử dụng năng lượng sạch.
- Kết đoạn: Khẳng định tầm quan trọng của việc bảo vệ môi trường và kêu gọi hành động.

Bài tham khảo

Bảo vệ môi trường có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với cuộc sống của con người. Trước hết, môi trường trong lành giúp con người có điều kiện sống tốt hơn, giảm nguy cơ mắc các bệnh về đường hô hấp, tim mạch hay ung thư. Ngoài ra, thiên nhiên tươi đẹp còn mang đến sự cân bằng sinh thái, bảo vệ đa dạng sinh học và duy trì nguồn tài nguyên thiên nhiên quý giá. Khi môi trường bị ô nhiễm, khí hậu biến đổi, thiên tai xảy ra thường xuyên hơn, đe dọa cuộc sống của con người. Vì vậy, mỗi người cần nâng cao ý thức bảo vệ môi trường bằng cách hạn chế rác thải nhựa, trồng nhiều cây xanh và sử dụng các nguồn năng lượng thân thiện với thiên nhiên. Chỉ khi có một môi trường xanh – sạch – đẹp, cuộc sống của chúng ta mới thực sự bền vững và hạnh phúc.

Câu 2

Phương pháp giải:

Xác định nội dung câu chuyện

Kể chuyện sáng tạo, hư cấu nhưng không làm biến đổi cốt truyện

Lời giải chi tiết:

Mạnh lùa đàn trâu ra bãi cỏ ven đê. Gió chiều thổi nhẹ, bụng cậu đói cồn cào. Nhìn quanh, Mạnh chợt thấy một đám mầm khoai nhú lên từ nền đất xốp. Cậu reo lên sung sướng, nhanh chóng đào bới, để lộ ra một củ khoai tròn trịa.

Mạnh gom vài cành khô, nhóm lửa rồi đặt củ khoai lên. Ngọn lửa bập bùng liếm dần lớp vỏ nâu, tỏa ra hương thơm quyến rũ. Cậu nuốt nước bọt, lòng rộn lên niềm vui nhỏ bé khi tưởng tượng đến miếng khoai nóng hôi trong tay.

Nhưng đúng lúc đó, Mạnh thấy một bóng dáng lom khom tiến đến. Một ông lão ăn mày với mái tóc bạc lòa xòa, tay dắt theo một cậu bé gầy gò. Đôi mắt đục ngầu của ông không nhìn rõ, nhưng cậu bé đi bên cạnh thì tròn xoe mắt nhìn Mạnh. Họ dừng lại trước đống lửa, không nói gì, chỉ có ánh mắt chứa chứa bao điều.

Mạnh bối rối. Củ khoai chỉ có một, cậu đã chờ đợi nó chín suốt cả buổi. Nhưng ông lão và đứa bé kia... Họ còn đói hơn cậu. Lửa vẫn tiếp tục cháy, vỏ khoai bắt đầu nứt ra. Mạnh lưỡng lự, rồi cậu nghe thấy giọng ông lão khàn khàn:

– Tôi chỉ xin lửa thôi...

Câu nói ấy khiến Mạnh sửng người. Cậu cảm thấy như mình đang bị bắt gặp làm điều gì xấu xa, dù chẳng ai buộc tội cậu cả. Ông lão không thể nhìn thấy gương mặt đỏ bừng của Mạnh, còn đứa bé thì ý tứ quay đi. Một lát sau, họ lặng lẽ rời đi, để lại Mạnh bên đống lửa chập chờn. Mạnh nhìn củ khoai nướng đang tỏa hương thơm nức. Cậu không còn cảm giác thèm thường nữa, mà chỉ thấy lòng trĩu nặng. Một ý nghĩ vụt qua, cậu vội vã đuổi theo hai ông cháu.

– Này...!

Ông lão dừng lại. Mạnh thở hắt hắt, đưa ra một nửa củ khoai nướng nóng hôi:

– Cháu... cháu muốn chia cho ông ạ!

Ông lão im lặng một lúc lâu, rồi nắm lấy tay Mạnh, bàn tay gầy guộc run rẩy. Cậu bé đi bên ông mỉm cười, đôi mắt ánh lên niềm vui.

Khi quay trở lại, Mạnh cảm thấy lòng mình nhẹ nhõm lạ thường. Cậu nhắm mắt, tưởng tượng cảnh đứa bé kia cẩn thận mở gói giấy báo, nâng nửa củ khoai như một báu vật. Và rồi cậu thấy lâng lâng, như vừa làm được một điều đúng đắn...